ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ - 200-річчя НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА 100-річчя АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ —БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXIII. Ч. 184. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 29-го ВЕРЕСНЯ 1976 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK. WEDNESDAY, SEPTEMBER 29, 1976 Ч. 184. VOL. LXXXIII

ПОЛІТИЧНА РАДА УККА ВІДБУЛА ЗАСІДАННЯ, ПРИЙНЯЛА ДО ВІДОМА ЗВІТ ГОЛОВИ

Ню Йорк (в. л.) — В суботу, 25-го вересня ц. р. тут в приміщенні Українського Інституту Америки відбулось останнє передконгресове засідання Політичної Ради УККА, що її на протязі останніх чотирьох років очолював проф. Іван Вовчук, відомий політичний і громадський діяч. Чисельно зібрані представники організацій — члени Політичної Ради, вшанували вставанням з місць і однохвилинною мовчанкою померлого недавно члена Ради о. Е. Новицького і вислухали доповнення до надрукованого звіту голови, який був розданий присутнім на початку засідання разом з прилогами, які мали пряме відношення до відкликання Головною Управою ООЧСУ проф. І .Вовчука з Політичної Ради. Частиною засідання, у якій обговорювалась справа відкликання проф. І. Вовчука, проводив заступник голови інж. Степан Куропась, а секретарював Ананій Никончук з Пітсбургу. На пропозицію д-ра В. Савчака до порядку денного було включено звітування комісій, хоч, як висловився сам голова в доповнюючому звіті, комісії Політичної Ради майже не діяли і на протязі цілої каденції не вдалось наладнати цієї справи. Також фреквенція участи членів в засіданнях була низька і деколи тяжко було відбувати засідання, немаючи кворуму. Голова також відмітив, що плянувальний орган, яким була Політична Рада, конечно потрібний в системі УККА. Друкований звіт голови був прийнятий одноголосно.

З черги проф. І. Вовчук з'ясував справу його відкликання ГУ ООЧСУ, як репрезентанта тієї організації в Політичній Раді, яке він уважає незаконним, бо, як це він твердив, ГУ ООЧСУ, якої він є членом, не відбула в цій справі окремого засідання. Д-р Ірина Падох оспорювала рішення Екзекутиви УККА про відкликання І. Вовчука з Політичної Ради, хоча Екзекутива, як це пізніше вияснив екзекутивний директор УККА мгр І. Базарко, такого рішення не виносила і тільки прийняла до відома листа ГУ ООЧСУ згідно зі статутом УККА. Про „нелеґальність" рішення Екзекутиви говорив мгр О. Луцький, пропонуючи, щоб проф. І. Вовчук далі діяв як голова П. Р. до Конгресу.

Проф. П. Стерчо вияснив, що ніхто не має права вмішуватись до рішень поодиноких організацій. Становище П. Стерча піддержували також інші особи — М. Ковальчин, пані Ґенґало, інж. Е. Івашків, Галя Климук, д-р О. Білик, д-р М. Кушнір та інші, які стверджували, що дехто по своєму намагається інтерпретувати статут УККА. Д-р О. Волянський уважав, що тільки Рада Директорів може рішати цю справу і запропонував скликання засідання Ради на 3-го жовтня ц. р. Д-р В. Савчак поставив формальний внесок, піддержаний д-ром О. Волянським, уділення подяки проф. І. Вовчукові з проханням виконувати функції голови Політичної Ради до Конгресу з огляду на те, що справа опинилася в Громадському Суді. Внесення прийнято. Д-р І. Падох дальше інформувала з рамени Статутової Комісії про працю над статутом, не опрокидуючи становище правного дорадника УККА адв. Робертса, який твердив, що комісія не вносила поправок до статуту, а випрацювала новий, цілком змінений статут. Після дебат над цією справою, Комісії висловлено подяку.

Засідання закрив о год. 4:20 проф. І. Вовчук загальною подякою членам за участь і співпрацю.

Д-р Богдан Винар очолив Відділ УККА в Денвері

Денвер, (Іван Костюк). — За ініціятивою проф. д-ра Богдана Винара тут у приміщеннях Української Наукової Фундації відбулися дня 15 червня 1976 збори бувших голів ВідділуУККА з метою розглянути питання відновлення його на цьому терені. Наш Відділ, один з дуже активних Відділів у минулому, припинив свою діяльність на пару років. Заходи скликати Загальні Збори і вибрати нову управу не увінчалися успіхом. Українська громада в Денвері опинилася без проводу, що репрезентував би її на зовні та координував би працю товариств, що існують в нашому місті.

На заклик проф. Б. Винара у зборах взяли участь: Іван Венжівський, Мирослав Кальба, Любомир Колтунюк, Орест Колтунюк, Іван Костюк, Степан Коцюба, Корнель Крупський, Ростислав Кузьмич, Кирило Левченко, Осип Мотник, Іван Стебельський.

В дискусії забрали голос усі приявні. Одноголосно рішено скликати Загальні Збори Відділу УККА. На цій нараді вибрано ініціятивну групу в такому складі: Богдан Винар — голова, Осип Мотник — заступник голови, Любомир Колтунюк — секретар.

Ініціятивна група скликала Загальні Збори Відділу на день 11 вересня 1976 о год. 7:30 вечором у залі Української Католицької Церкви. Розіслано 140 запрошень до громадян міста Денверу. В повідомленні підкреслено, що в Загальних Зборах право голосу матимуть члени, що заплатили національний даток за попередні роки, зокрема за останній рік.

На Загальних Зборах було приявних 30 членів і представників товариств. Збори відкрив голова Ініціятивної групи д-р Богдан Винар. Він у короткому слові подав до відома приявним членам ціль Зборів і потребу оформити громадське життя в нашому стейті в мережі Відділів УК-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Помер Максим Кочубка, секретар 265-го Відділу УНСоюзу в Поттсвіл, Па.

До Головної Канцелярії наспіла сумна вістка, що 24 вересня ц.р. помер ненадійно на 50-му році життя секретар 265-го Відділу Українського Народного Союзу, св.п. Максим Кочубка. Народився Максим Кочубка в 1957 році в Блек Гіт, Па., і від молодих літ був членом УНСоюзу. Покінчивши середню школу, він включився в українське союзове та громадське життя. Протягом дев'яти років був касиром 265 Відділу УНСоюзу у Поттсвіл, Па., а від 1959 року його секретарем. Осиротив дружину Анну та дітей Роберта, Петрусю, Тересу, Іванну, Анну та Ґері. Місцева союзова громада понесла поважну втрату із смертю цього відданого союзового діяча та довголітнього урядовця Відділу.

ПРЕЗИДЕНТ ФОРД ОСОБИСТО ВІТАВ КОНВЕНЦІЮ КОНҐРЕСУ АМЕРИКАНСЬКОЇ ПОЛЬОНІЇ

Філядельфія, Па. — З кінцем минулого тижня, 24, 25 і 26-го вересня ц. р. тут у готелі Бенджамін Франклін відбулася крайова конвенція Конґресу Американської Польонії з участю понад 500 делеґатів і численних репрезентантів американського політичного світу та представників міста Філядельфії, на чолі з посадником Франком Різзо. Конґрес формально відкрив заступник голови Польонії Г. Вишінські, вітаючи кардинала Яна Круля і посадника міста Різзо,, що в імені міської управи передав президентові Конґресу А. Мажевському мініятюрний Дзвін Свободи, а радний цього міста Йозеф Зазични вручив президії окрему резолюцію Ради міста з нагоди відбуття цієї Конвенції. Того ж дня, точно о год. 10:30 рано, увійшов на залю нарад президент З'єднаних Стейтів Америки Джералд Форд, якого при вході привітали діти в краківських національних строях і президент Польонії А. Мажевський під бурхливі оплески делеґатів і гостей. У своїй привітальній промові президент Форд, наводячи слова І. Падаревського, що „поляки не потребують американізуватися, бо від тисяч років носять в собі ті ідеали, які є дороговказом для американського народу", запевнив Американську Польонію, що ЗСА вдержують з Польщею окремий зв'язок, щоб в такий спосіб змідцнювати історичний зв'язок поміж обома народами. Ця виміна і цей зв'язок не є ціллю самою в собі, — відмітив Президент, — але зміряє до потвердження суверенних прав Польщі. Президент Форд при тому відмітив, що ЗСА не визнають жадної домінації в Східній Европі і зміряють до привернення незалежности тих народів,які замешкують цей обшир. При тому Форд категорично заперечив існування так званої „доктрини Сонненфельдта", яка, на його думку, не існує і не існувала. ЗСА домагатимуться також вільної еміґрації, виміни людьми й інформаціями поміж Сходом і Заходом. Переходячи до внутрішніх справ, президент Форд підкреслив, що існує потреба відбудови етнічних дільниць у великих центрах, щоб таким способом вдержати культурний доробок етнічних груп. На кінець президент Форд пообіцяв, що голос Польонії завжди буде уважно вислуханий в його бюрі.

Того ж дня представники Польонії в числі 20 осіб, під проводом президента Конґресу А. Мажевського, зустрінулись також на окремій розмові з демократичним кандидатом на президента Джіммі Картером і передали на його руки окремий меморіял. Картер при тому виголосив коротке слово, в якому засудив Гельсінкське домовлення і обіцяв розглянути польські вимоги відносно затруднення у вищих урядових інституціях людей польського походження.

Д-р Мирон Куропась відвідає українську та інші етнічні групи в Лос Анджелесі

Лос Анджелес, Каліф. — Д-р Мирон Куропась, спеціяльний асистент президента Форда для етнічних справ, відвідає українську громаду в Лос Анджелесі, Каліф., і буде почесним гостем на бенкеті, що його влаштовує в неділю, 3-го жовтня, Український Культурний Осередок, при 5315 Мелроз вулиці, в годині 5-ій по полудні. Бенкет, темою якого є: „Дякуємо тобі, Америко", влаштовує Осередок в рамках відмічень 200-річчя Американської Незалежности і 100-річчя українського поселення в ЗСА.

Д-р Мирон Куропась прибуде до Лос Анджелесу вже в п'ятницю, 1-го жовтня, і відбуде зустріч з представниками різних етнічних груп, що її влаштували місцеві українські активісти на чолі з Миколою Медведем. В суботу вранці, д-р Куропась матиме ще одну зустріч з представниками етнічних груп, опісля буде гостем місцевої литовської комерційної палати, а увечорі виступить на бенкеті, що його влаштовує польський Крайовий Союз з нагоди 200-річчя ЗСА

Д-р Мирон Куропась

В понеділок, 4-го жовтня, д-р Куропась візьме участь в церемонії вручення спеціяльного подарунку мейорові Лос Анджелесу від української громади цього міста

По ближчі інформації в справі бенкету в Осередку слід телефонувати до М. Медведя на числа (213) 662-0932 (хата) або (213) 245-3366 (бюро)

Картер обіцяє зменшити вплив „груп спеціяльних зацікавлень"

Портленд, Ореґон. — Демократичний кандидат на президента, Джіммі Картер, у понеділок, 27-го вересня, гостро натаврував теперішній республіканський уряд за те, що, мовляв, на нього мають великий вплив „лоббієти" різних „груп спеціяльних зацікавлень" та обіцяв, що якщо буде обраний на президента, то зменшить, або цілком усуне впливи цих груп на рішення уряду. Не називаючи президента Форда поіменно, Картер недвозначно натякнув, що корпорація Юнайтед Стейтс Стіл старалася вплинути на рішення Джералда Форда, коли він ще був конґресменом, бо „зафундувала" йому кілька вакацій. Джіммі Картер твердив, що особа, тобто президент Форд, яка звикла до системи впливів „лоббіїстів", не може ввести жадних позитивних змін в цю систему, а це може зробити тільки людина, яка в минулому не була зв'язана з Вашінґтоном, тобто він, Джіммі Картер.

ЗАПОВІДАЮТЬ СЕСІЮ ВЕРХОВНОЇ РАДИ СССР

Москва. — Аґентство ЮПІ інформує, що в суботу, 25-го вересня ц.р., совєтський уряд офіційно проголосив про початок нарад Верховної Ради СССР, сесія якої розпічнеться 27-го жовтня і триватиме приблизно два тижні. Західні дипломати в Москві заявляють, що передбачається пересунення на найвищому щаблі, а може навіть заміна прем'єра Александра Косиґіна іншою особою. Сесію Верховної Ради попередять наради Політбюро, на яких буде прийнятий плян нової п'ятирічки і будуть розглянені персональні пересунення в ЦК Компартії і уряді.

Західні спостерігачі стверджують, що хоч і не передбачається основних змін, то все одно не виключеним є викинення з Політбюро однієї особи і пересунення трьох інших. Косиґін, якого ніхто не бачив від часу, коли він в часі купання дістав легку серцеву атаку, правдоподібно ще й далі знаходиться в шпиталі або санаторії, і зміна на пості прем'єра найбільш правдоподібна: Пйотр Демічев, міністер культури, попав від якогось часу у неласку Брежнєва і тому викинення його з Політбюро майже певне; Ніколая А. Тіхонова, який є близьким приятелем Брежнєва, якщо не назначать на місце Косиґіна, то бодай підвищать у ранзі і в Політбюро. До секретаріяту Політбюро напевно увійде Дімітрій Ф. Утінов, який був найменований на міністра оборони після смерти маршала Гречка.

Африканські президенти не відкинули цілого пляну щодо Родезії

Вашінґтон. — Вілліям Роджерс, асистент державного секретаря для економічних справ, заявив у понеділок, 27-го вересня, що інтерпретація деяких коментаторів, що п'ять африканських президентів в цілості відкинули британсько - американський плян щодо остаточного встановлення влади чорної більшости в Родезії, не була правильна, бо деякі з тих президентів особисто поінформували уряд ЗСА, що вони в принципі погоджуються з пляном, однак мають застереження до деяких подробиць. Роджерс, не називаючи поіменно тих африканських президентів, сказав кореспондентам, що президенти погоджуються з пропозицією створити тимчасовий уряд, як рівнож з пляном, який передбачає, що до двох років буде встановлений постійний уряд чорної більшости, однак противляться, щоб в тимчасовому уряді майже вирішальну ролю грали представники білої меншости. Він заявив, що африканські президенти виявили вдячність Америці, зокрема державному секретареві Генрі Кіссінджерові, за старання розв'язати проблему Родезії і тепер очікують конференції, яку має скликати Великобританія для дальших переговорів.

Висловлюючи переконання, що президенти африканських країн, які сусідують з Родезією, і представники чорної більшости в Родезії таки бажають розв'язати проблему мирним способом, тобто, шляхом переговорів, Вілліям Роджерс гостро натаврував Совєтський Союз за те, що безпідставно критикує старання Генрі Кіссінджера довести до миру в південній частині Африки. Роджерс заявив, що заяви і діяльність Москви вказують, що вона бажає, щоб конфлікт в тій частині світу продовжувався, бо це служило б еґоїстичним плянам Совєтського Союзу.

Того самого дня британський уряд повідомив, що висилає двох спеціялістів в ділянці африканських справ до країни Ботцвани, щоб розпочати переговори з президентом тієї держави, як рівнож з президентами Танзанії, Замбії, Мозамбіку та Анґолі, а також з прем'єром білого уряду Родезії, Іаном Смітом, та представниками чорної більшости в Родезії, в справі мирної зміни уряду в Родезії. Ці спеціялісти, державний міністер для африканських справ Едвард Ровлендс, і його заступник Ентоні Дафф, будуть близько співпрацювати з представником ЗСА, Вілліямом Шавфелом, який вже є в Ботцвані.

Клівленд приготовляється до зустрічі Патріярха

Клівленд (І. Фур). — Старанням управи Українських З'єднаних Організацій (УЗО), Відділу УККА, покликано тут широкий Громадський комітет для підготовки привітання Їх Блаженства Патріярха Йосифа, приїзд якого заповіджено на суботу, 2-го жовтня, о год. 1:47 по полудні на місцеве летовище Гопкінс. Комітет, представники організацій і громадянство будуть численно вітати Блаженнішого Патріярха на летовищі, а увечорі того дня в год. 7-ій — на привітальному бенкеті, участь в якому заповів також Владика Василь Лостен, Апостольський адміністратор філядельфійської Архиєпархії.

В неділю, 3-го жовтня, Патріярх Йосиф відправить архиєрейську Божественну літургію та поблагословить нову каплицю св. Покрови. Передбачається, що Патріярх рівнож візьме участь у протестаційному вічу в обороні Церкви і Христової віри в Україні, що його тут підготовляє окремий комітет на неділю, 3-го жовтня, в год. 4-ій по полудні в залі парафії св. Йосафата в Пармі.

Побут Патріярха Йосифа на терені Клівленду заповіджено на три дні, тому плянується ще ряд зустрічей і відвідин Патріярха. Комітет робив всі старання, щоб привітання Патріярха Йосифа вийшли найбільш урочисто і тому запрошує цілу українську громаду до співпраці та численної участи в привітаннях. Організації, які ще не мають своїх представників в комітеті, повинні негайно намітити їх і зголосити. Комітет очолює голова УЗО, Відділ УККА, д-р Богдан Футей, а президію становлять інж. Іван Фур, д-р Зенон Голубець, Василь Канівський, д-р Ярослав Крив'як, мгр Василь Ліщенецький і проф. Тарас Шмаґала. Комітет просить вже замовляти квитки на бенкет, телефонуючи на число (216) 884-5015, адреса 5691 Стейт Ровд, Парма, Огайо.

ВІДКРИТТЯ ЛІТЕРНУРНО МИСТЕЦЬКОГО КЛЮБУ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Український Літературно - Мистецький Клюб на чолі з його головою архітектом Іваном Жуковським та секретарем пані Надією Литвиненко інформує, що у п'ятницю, 1-го жовтня ц. р. о год. 7-ій вечора відбудеться відкриття своєї власної, нової домівки при 136 Друга евеню. В програмі виступи: Т. Гриньків, піяно, сопрано Н. Худа, гуморист І. Керницький та Т. Юськів ви світлюватиме на прозірках Лемківський Фестиваль, Після програми — перекуска з чаєм.

СПРАВА УКРАЇНСЬКИХ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ ЗНОВУ ПЕРЕД ЕВРОПЕЙСЬКИМ ПАРЛЯМЕНТОМ

Брюссель (СПС).— В кінці минулого року Сумівська Пресова Служба інформувала про відбуття 30-членною делеґацією українців з Бельгії візити Европейського Парляменту в Страсбурзі і внесення петиції в обороні українських політв'язнів в СССР і звільнення українських жінок з тюрем та концлагерів СССР з нагоди Міжнародного Року Жінки.

Ця петиція, підтримана бельгійською християнською парляментарною групою, була відтак передана до розгляду і полагодження окремій парляментарній комісії. Петиція була перекладена на 6 різних мов, якими користуються члени Европейського Парляменту і була вручена всім 198 парляментаристам.

В січні 1976 року комісія здала звіт перед загальною Сесією Парляменту, визнаючи себе некомпетентною розглядати це питання. Справа виглядала закінчена на даному етапі, бо ніхто не зареаґував на рішення комісії.

Щойно під час загальної сесії Парляменту в травні ц. р., група німецьких і люксембурзьких парляментаристів в особах пані Вальц і панів Клепш, Айнґер, Арцінґер, Блюменфельд, Гершель, Мурш і Спрінґорум підняли наново це питання, пов'язуючи його з питанням порушення Совєтським Союзом Гельсінкського договору. П-і Вальц, як речник тієї групи, виступила перед Парляментом з довшою промовою, яку розпочала такими словами:

„В 1975 році, що був світовим Роком Жінки, мої приятелі Омелян Коваль і Поль Оверден внесли петицію відносно звільнення українок політв'язнів в СССР. 25 січня 1976 року комісія петицій вирішила, що це питання не надається до розгляду, хоч тут ідеться про незвичайно болючу справу. Ось чому моя група думає, що ми не сміємо цю справу залишити неполагодженою. Нашою акцією ми бажаємо спонукати міністрів закордонних справ країн Европейської Спільноти більше приділити уваги і активности проблемам гуманітарности, які з'ясовує згадана петиція, і відтак зайняти становище відносно порушень Совєтським Союзом Гельсінкського договору, які було стверджено".

Далі пані Вальц аналізує статті згаданого договору, зокрема статті т. зв. „третього кошика", що заторкують гуманітарні проблеми, як

(Закінчення на стор. 4-ій)

Полковника Єфіма Давідовіча похоронили в Єрусалимі

Тель Авів, Ізраїль. — Полковника совєтської армії жидівського походження Єфіма Давідовіча, який був свого часу відзначений найвищими військовими орденами і який був здеґрадований тоді, як виявив бажання еміґрувати до Ізраїлю, похоронено 27-го вересня ц.р. в Єрусалимі з усіма військовими почестями, як полковника ізраїльських військових збройних сил. Москва, яка відмовлялася видати візу Давідовічеві з огляду на те, що він, мовляв, знає багато військових таємниць, дозволила родині померлого військовика забрати тіло з Мінська, щоб поховати його, згідно з останньою волею покійного, в Ізраїлі. В похоронах Давідовіча брали участь численні військовики, як також багато еміґрантів з СССР, які або особисто знали його, або чули про його переживання в СССР. Хоронив покійного військовий капелян, а домовина була покрита національним прапором.

В Житомирі треба їсти борщ без квасолі...

Київ. — До редакції „Радянська Україна" написав листа А. Соболєв, який стверджує, що в їдальнях Житомира, і мабуть не тільки в тому місті, „готуючи український борщ, чомусь не кладуть туди квасолі, як того вимагає кулінарна рецептура. Не знайдеш тут і інших страв з квасолі. Чому?". На це „важливе" питання редакція „Радянської України" попросила відповісти аж керуючого Житомирською обласною конторою громадського харчування, Поліщука. Відповідаючи Соболєву, Поліщук пише, що це питання „заслуговує на серйозну увагу". Справді ж бо цілий ряд страв „у системі громадського харчування передбачає використання квасолі". Одначе ці страви або не готуються зовсім, або не кладуть туди „цього важливого компонента". А справа в тому, що в останні роки колгоспи Житомирщини замало приділювали уваги щодо вирощення квасолі. Так що страви з квасолі можна ще знайти в ресторанах, яким дозволено закуповувати деякі продукти — в цінах, „що складаються на ринках", під приємства ж бо Міністерства хлібопродуктів не постачають її за фондами. Одначе в цю справу вже вглянуло аж управління сільського господарства й на наступний рік передбачено збільшити засіви квасолі, що очевидно дещо поліпшить її постачання підприємствам громадського харчування.

Д-р Орест Попович здобув успіх на шаховому турнірі ФІДЕ

Ню Йорк (Н. Н.). — В престижевому турнірі Міжнародної Шахової Федерації ФІДЕ, що відбувся тут 13-го - 24-го вересня ц. р. при участі запрошених десятьох чільних майстрів, д-р Орест Попович поділив 2-3 місця, здобуваючи відношення точок 6:3.

Д-р Попович провадив в турнірі до передостанньої рунди, коли то програв з переможцем турніру Дізеном, що випередив його на пів точки. Марк Дізен — чемпіон юніорів Америки і за останні два роки багатократний її репрезентант на міжнародних турнірах.

Ціллю даного турніру, що відбувався системою кожний з кожним по одній партії на день, було дати можливість чотирьом зіркам з-поміж американських юніорів здобути або повищити точки - рейтінґ ФІДЕ, перемагаючи майстрів, що такі рейтінґи мають. Ці юніори — Дізен, Федорович, Ріґен і Тиздел — займаються виключно шахами і, як на свій вік, є майстрами небувалої сили. Наприклад, за минулий рік, Федорович (мабуть українського походження) переміг три рази ґросмайстра Бенка і раз ґросмайстра Льомбарді. Цього року Дізен і Ріґен виграли з ґросмайстером Шамковичем.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.
Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Справа Родезії

Протягом останніх кількох тижнів західні та совєтські газети переповнені вістками та коментарями про порівняльно малу африканську країну Родезію, в якій владу має тепер білий уряд, хоча білих в тій країні тільки 270,000, а чорних є понад 6 мільйонів. Причина такого великого зацікавлення в світі Родезією полягає в тому, що та країна дуже важлива під стратегічним поглядом як для країн Заходу, так і для комуністичного бльоку, зокрема для Совєтського Союзу.

Країни вільного світу, в першу чергу ЗСА та Великобританія, добре розуміють, що якщо незабаром влада в Родезії не перейде в руки чорної більшости, то не тільки продовжуватиметься партизанська боротьба чорних проти білого уряду в самій Родезії, але може також загострітися расовий конфлікт в Південно-Африканській Республіці та в Південно-Західній Африці. Це вийшло б на користь тільки Совєтському Союзу, який вже здобув поважні впливи в тій частині світу — в Анґолі, колишній португальській колонії. Москва здобула впливи в Анґолі тим, що під час громадянської війни в тій країні збройно підтримувала марксистську фракцію, яка остаточно здобула там контролю. Кремлівські верховоди бояться, щоб в Родезії та Південно-Західній Африці не дійшло до порозуміння між чорними і білими шляхом переговорів, бо тоді в цих державах правдоподібно прийшли б до влади помірковані уряди, прихильні до Заходу, і тому совєтські ватажки всіми способами стараються запевнити, що расовий конфлікт в південній частині Африки продовжуватиметься.

Полагодження конфліктів шляхом переговорів переважно виходять на некорисить Совєтського Союзу. Наприклад, після минулорічних мирових договорів між Єгиптом й Ізраїлем щодо Сінайського півострова, впливи Москви на Близькому Сході дуже послабли. Як відомо, головним посередником під час переговорів між Єгиптом і Ізраїлем був державний секретар Генрі Кіссінджер. Протягом останніх кількох тижнів Кіссінджер, в імені ЗСА та Британії, сповняв подібну функцію в південній частині Африки, стараючись довести до порозуміння між білим урядом Родезії та представниками чорної більшости тієї країни, як рівнож переговорював з лідерами інших африканських держав, які сусідують з Родезією. Щоб запобігти успіхові цих старань Кіссінджера, совєтська преса майже кожного дня критикувала його заходи, часто окреслюючи їх як „небезпечну затію між імперіялістами та расистами".

Сьогодні ще трудно було б передбачити, хто переможе в південній частині Африки: мирні заходи ЗСА та Британії, чи здобуде перевагу брехлива пропаганда Совєтського Союзу, яка підбурює чорне населення тієї частини світу до дальшого ведення воєнного конфлікту. Хоча минулого тижня Іан Сміт, прем'єр білого уряду Родезії, під натиском з боку ЗСА, Британії та Південно-Африканської Республіки, погодився на плян, який передбачував створення спершу тимчасового уряду, в якому були б представники чорної більшости та білої меншости, а до двох років влада мала б перейти в руки чорних, то в неділю, 26-го вересня, лідери п'ятьох держав, які сусідують з Родезією, відкинули первісний британсько-американський плян, заявляючи, що хоча погоджуються на створення тимчасового уряду для Родезії, але вимагають, щоб вже в цьому уряді переважали чорні, а не щойно в постійному уряді, який перебрав би владу щойно за два роки. Проте, лідери цих 5-ох африканських країн не закрили шляху для дальших переговорів, заявляючи, що майбутність Родезії повинна бути вирішена на конференції, в якій взяли б участь представники чорного населення тієї країни і репрезентанти Британії, бо вони вважають, що Родезія далі є колонією Британії, а уряд Іана Сміта є „нелеґальний".

Вашінґтон і Лондон, щоб припинити расовий конфлікт в південній частині Африки та не допустити до поширення совєтських впливів на тому обширі, не протиставляться становищеві африканських президентів і покищо погоджуються на скликання такої конференції, надіючись, що все одно пощастить до двох років мирним способом встановити владу чорної більшости в Родезії. Чи сповняться сподівання урядів ЗСА та Британії — покаже тільки час.

К. Крупський

ЗАМІСТЬ ОБІЦЯНОГО ДОСТАТКУ — БРАКИ

На Заході, а головно в ЗСА, не перестають появлятися все нові книжки про Совєтський Союз. Не всі ті книжки є суто політичного характеру, так як приміром книжка про СССР колишнього американського амбасадора Джоржа Ф. Кеннана, бо більшість авторів пишуть про життя-буття, а також про духову культуру народів, які збігом історичних обставин увійшли, а радше змушені були увійти до складу російської імперії, що зветься „Совєтським Союзом.

Цим разом маємо на гадці книжку п. н. „Росіяни", автором якої є колишній шеф бюра Ню Йорк Таймсу в Москві (в роках 1971 — 1974) Гедрик Смит. Його книжка була опублікована навесні цього року книжковим видавництвом „Ню Йорк Таймс Бук Компані" і зустрілась з немалим зацікавленням читацьких кругів, а найкращим доказом є факт, що досі книжка появилась четвертим накладом.

З назви книжки виходило б, що в ній іде мова тільки про росіян. Нічого подібного. В ній також написано цікаві спостереження автора про народи декількох совєтських республік, а в цьому числі і про українців. Г. Смит подорожував по балтійських і кавказьких республіках і також був в Україні. Він бездоганно зорієнтований у відношенні росіян до інших народів совєтської імперії, і навпаки, — у відношенні тих народів до росіян. До розділу книжки „Дисент", автор навіть цитує (як мотто) слова українського мученика за волю — Валентина Мороза. Для тих, що бажають бути в курсі дійсного стану життя в Совєтському Союзі варт познайомитись з цією об'ємистою (527 сторінок) книжкою.

Відгук американської преси на книжку Г. Смита також жвавий, а відомий журнал „Рідерс Дайджест" за місяць серпень надрукував сконденсовану статтю „Щоденне життя в Совєтському Союзі" з підзаголовком до статті п. н. „Закупочна біганина". Це щось вроді рецензії у формі ілюстрації того, як мешканці Москви роблять закупи харчів, одягу та усіх інших предметів домашнього вжитку.

Для тих американських українців, що не висилають посилок до Совєтського Союзу і думають, що там змінилось на краще, радимо перечитати хоч названу статтю в „Рідерс Дайджест", а тоді вони напевно пізнають ті „зміни".

Як мотто до статті „Рідерс Дайджест" наведено слова автора книжки „На практиці, листа бракуючих предметів є без кінця і такими ж без кінця є черги за усім".

Гендрик Смит не пише цього лиш на основі спостережень. Він і його дружина, немов для особистого досвіду, включились в щоденне життя москвичів і таким чином, як увесь загал Москви, годинами вистоювали в чергах за харчами, взуттям та за дечим з одягу, а навіть за шкільними підручниками для своїх дітей, які ходили до російських шкіл. В книгарні він довідався про те, що підручники для 6-ої кляси є випродані. Дещо пізніше автор хотів купити балетні черевички для 11-літньої доні і з розчаруванням довідався про те, що в столиці балерин потрібного числа черевичків не було.

Смит також хотів купити пару черевиків для себе. Він пішов до відомого універмагу ГУМ, але вкінці він змушений був задоволитись парою поганих на вигляд черевиків. Дружина Смита обходила чотири інших головних крамниць з кухонним посудом, однак не могла набути сковороди зі сталі, яка не ржавіє, або з міді чи покритої відомим в Америці „тефлоном", бо такі продукти в Москві не існують, а московські стандартні сковороди з алюмінію, каже Смит, залишають неприємний смак у потравах.

Смит каже, що совєтська економія діє за пляном згори і тому не реаґує на попит споживача знизу. Таким чином совєтська економічна система продукує предмети, які в розподілі доводять до різних аномалій. Наприклад, крамниці в Ленінграді можуть бути заваленими лещатами і в цей же час великий брак лещат відчувається в інших містах. Це саме стається з іншими предметами широкої потреби.

Кажуть, що потреба є матір'ю винаходів. Правдивість цього прислів'я також доказав Гедрик Смит. По якомусь часі він і його дружина опанували техніку закупів не гірше від москвичів. Вони навчились того, як і в яких крамницях треба займати чергу. Вони оцаджували час, займаючи чергу при крамницях, де черга посувалась повільно, а з цих повільних черг, робили випади до тих крамниць, де звичайно черги коротші і швидше посуваються. Для цього треба було тілки попросити вашого сусіда по черзі, щоб він вам задержав місце в черзі, а вміжчасі, тобто перед тим, поки прийде ваша черга, треба впоратись із закупом в іншій крамниці з продуктом, на закуп якого є краща шанса і тому черги в таких крамницях коротші і скорше посуваються.

Самозрозуміло, що в таких умовинах закупів не може бути мови про якість, а тим більше про різнородність продукту. Це запевнити споживачеві може тільки вільна торговля з питомою їй конкуренцією. Совєтська система створила змагання за кількість продукту, а таке змагання за виконання норми, як добре відомо, тільки обнижує якість продукту, а навіть спричиняє погану якість його.

З названої книжки зовсім ясно випливає те, що совєтська система розподілу продуктів ширшої потреби ні крихітки не покращала. Наприклад, в самій „матушці" Москві господині і дальше носяться на поготові з „авоськами", а течки чоловіків на вулиці виповнені не книжками чи якимись професійними підручними матеріялами, каже Гедрик Смит, а в більшості — принагідно закупленими речами, що їх дуже часто ті чоловіки особисто навіть не потребують. Однак, закупивши ті непотрібні речі, вони можуть дорогою обміну з приятелями виміняти їх на щось інше — потрібне.

Чи можна порівняти совєтські крамниці з пишними і багатими в різнородність продуктів американськими крамницями? Зовсім не можна. Американський покупець ще не дійшов до товару в крамниці, а його вже зустрічає ввічлива обслуга. Продавець готовий затратити стільки часу, скільки потрібно для того, щоб вдоволити покупця.

Багато американських покупців навіть не пам'ятають свого числа розміру білизни, одягу чи взуття. Це все скоренько виконає і скаже покупцеві продавець.

Москвичі, каже Гедрик Смит, пам'ятають розміри взуття та одягу навіть своїх приятелів та їхніх дітей. Вони завжди носять зі собою більші суми грошей. Ану ж трапиться нагода москвичеві купити щось, що хоч розміром і не підходить йому, але підходитиме розмірові його приятеля. Тому він купує дану річ, а відтак дорогою обміну дістане щось, що йому потрібне. В історії економії розглядають добу обміну, як щось, що минуло, а тим часом бачимо, що вона ще існує і то в „найбільш поступовій країні світу", як окреслюють Совєтський Союз його верховоди, які на ділі навіть не знають, як ці споживчі справи маються на низах, бо вони і їхні родини користуються спеціяльними

(Закінчення на стор. 3-ій)

Степан Женецький

ЗА ПОБУДОВУ ЦЕРКОВ У ЛЕМКІВСЬКОМУ СТИЛІ

(2)

І саме тут приходимо до головної нашої думки, задля якої ми пишемо ці рядки.

Як ми вже згадували, з усіх українських земель найбільше еміґрувало до ЗСА із західніх Карпат — з північного боку з Лемківщини, і з південного з Пряшівщини, отже — українців-лемків. Коли ми твердимо, що всіх українців у ЗСА є приблизно 2 мільйони, то три четвертини з них, отже півтора мільйона, це лемки; а тільки одна четверта, отже пів мільйона — це українці з усіх інших частин України.

Взявши до уваги таку велику чисельну перевагу українців-лемків над українцями ЗСА з усіх інших українських теренів, стає досить дивним, що в церковному будівництві ми тут не маємо ні одної церкви в лемківському стилі? Це тимбільше дивно, що лемківський стиль будови дерев'яних церков нічим не поступається мистецькою красою гуцульському. Дивно ще й це, що якраз лемки започаткували заробітчанську українську еміґрацію до ЗСА і перші почали організувати тут релігійне життя, церковне будівництво. Це дивне явище можна пояснити хіба тим, що серед лемківської еміґрації у ЗСА не було тоді кваліфікованих будівничих церков, а тимбільше архітектів, які могли б будувати церкви у лемківському стилі.

Цю велику прогалину в українському церковному будівництві у вільному світі, а головним чином у ЗСА, як рівнож у Канаді, де проживає найчисленніша лемківська еміґрація, найвища пора наладнати і в недалекому майбутньому почати будувати дерев'яні церкви також у лемківському стилі. Ми пропонуємо, щоб якнайскорше побудувати хоч пару українських дерев'яних церков у лемківському стилі у ЗСА і Канаді, а, як можливо, то хоч по одній і в інших частинах світу.

Добре було б, щоб у ЗСА побудовано дерев'яну церкву в лемківському стилі на одній з українських осель, де збирається час від часу багато людей, або у якомусь відпустовому місці, де люди збираються на церковні відпусти. А тому, що в Гантері і на Верховині вже є побудовані дерев'яні церкви в гуцульському стилі, а біля Союзівки місцева українська католицька парафія вже побудувала церкву в ультрамодерному стилі, що залишається ще оселя Спілки Української Молоді у Америці, Сумівка в Елленвілі, де можна побудувати українську дерев'яну церкву в лемківському стилі. На цій молодечій оселі побудовано тільки дві невеличкі каплички — для католицького і православного віровизнань — і там можна побудувати дерев'яну церкву в гуцульському стилі. Правда, сама оселя Сумівки, а чи й навіть ціла організація Спілки Української Молоді Америки, забогі, щоб могли своїми власними засобами побудувати таку церкву. Її побудову треба буде здійснювати пожертвами всієї української еміґрації у ЗСА. Можна сподіватися, що велика лемківська еміґрація у ЗСА поспішила б зі щедрими пожертвами на таку ціль.

На закінчення пару слів виправдання до братів-гуцулів:

Цю пропозицію відносно будови церков у лемківському стилі просимо не розуміти так, що нібито автор цих рядків виступає проти гуцулів. Сохрани Боже, це не так! Підписаний дуже любить кольоритну вітку українського народу — гуцулів, а ще більше милих гуцулок, та має великий подив для гуцульських багатогранних мистецьких талантів. Автор зокрема подивляє чудовий гуцульський стиль в українському церковному будівництві. Коли ж пропоную, щоб будувано також церкви в лемківському стилі, то це не тому, щоб, — як це тепер модно говориться, — „дискримінувати" гуцулів, а вивищувати лемків; зовсім ні, — а лиш на те, щоб показати світові не тільки один стиль у будівництві наших дерев'яних церков — а показати і всі інші, так само прегарні стилі нашого церковного будівництва, що їх витворив український народ, а зокрема наші карпатські верховинці.

Оце й була одинока інтенція повищих рядків.

(Кінець)

И. Сірка

ЧИ ІСНУЄ УКРАЇНСЬКА КНИЖКОВА КУЛЬТУРА?

Від 16 до 21 вересня ц. р. у Західній Німеччині в місті Франкфурт-на-Майні проходила 28 інтернаціональна Виставка книги, яка побила дотеперішні рекорди. На відміну від попередніх, цьогорічна виставка обрала собі тему: „Література Латинської Америки". З цієї частини американського континенту зголосилося 16 країн, які виставляли 6,000 титулів книжок. Взагалі у Виставці взяло участь 4,100 видавців, які представили 278,000 титулів, що становило новий рекорд виставки. Рекорд зазначено і у відвідуванні — півтора мільйона осіб вівідало виставку! Кульмінацією цього фестивалю книжки була передача західньонімецької Премії Миру, яку цього року одержав швайцарський автор Макс Фріш.

Українського глядача, звичайно, цікавили в першу чергу українські книжки, поява яких за останніх п'ять років все ставала рідкіснішою. Цього року було це особливо важко, бо перший раз совєтський відділ взяла цілковито у свої руки „Міждународная книга" із Москви. Поміж тисячами книжок цього відділу можна було перший раз (за 23 роки) побачити стенди трьох балтійських республік — Латвії, Литви, та Естонії (чи не тому, що в попередні рр. це робила еміґрація цих національностей?!). Правда, у відведеному цим республікам куточку було лише пару десятків книжок, з-поміж яких теж переважну кількість становила література політична — Ленін, Брежнєв, партійні рішення та под. Якщо в минулих роках був стенд „Література національних республік", — то нинішнього року і цього не було.

Не бракувало тут різноманітних каталогів англійською і німецькою мовами науково-технічної та художньої літератури — російської. Був каталог книжок 1976 р. англійською мовою, що видає „Международная книга" — 90 титулів. У каталозі на 1976 р. „Совєтські книги" низка книжок англійською, німецькою, еспанською та деякими мовами Азії, Африки та яких 5 українських титулів, і це з-поміж приблизно 1,300 книжок! Навіть на арабській мові можна знайти в цьому каталозі більше. А на мовах інших „братніх" республік навіть зайво шукати. Оце була свого роду „новинка" „Международної книги", бо в попередні роки хоч рідко, а таки траплялася книжка в каталозі і неросійською мовою.

З-поміж літератури, яку можна безкоштовно брати, Брежнєв був вже на рівні Леніна, а література про комуністичне життя, міжнародний інтернаціоналізм, навіть про Гельсінки, була у великій кількости і на різних мовах.

Отож серед того моря літератури треба було дуже пильно шукати українську літературу, яку на цьогорічній Виставці у Франкфурті „Международная книга" репрезентувала: книжкою про Київ (фотоальбом), збіркою „І рости і діяти" (вірші, присвячені IX п'ятирічці!), мініятюрні видання „Прислів'я та приказки" (переклади з чеської, словацької, грузинської угорської, литовської та узбецької) 5 книжечок, а ще мініятюрніші (5 см х 5 см) „Партія веде" та „Чуття єдиної родини" П. Тичини. Нормального формату були Я. Запаско — „Мистецька спадщина Івана Федорова", „Під сонцем Батьківщини", англійською мовою „Українське малярство в 14-20 ст." і „Українське народне скло" російською й англійською мовою, крім того, було ще три книжечки казок для дітей.

Оце все, чим член ЮНЕСКО та Об'єднаних Націй — Україна, був представлений на інтернаціональній Виставці книги. Залишається тільки запитати, а що робить українська еміґрація, напр., екзильний уряд УНР, що роблять наукові інституції в Европі, З'єднаних Стейтах та Канаді? Що видають українські видавництва поза Україною? Коли самій Україні заборонено показати, що вона видає, або коли вона не має що показати, то слід таки подумати українцям в діяспорі, що робити, щоб світ знав і про книжкову культуру 50-мільйонної нації!

Плянується українська музично-мистецька школа в Ню Йорку

Протягом майже чверть століття Український Музичний Інститут здобув собі добре ім'я не тільки в українській громаді, але й між американцями. На конкурсах-іспитах американських професійно-педагогічних асоціяцій учні УМІ здобувають найвищі оцінки і можливість виступити в американському радіо, на концертах, як солісти, або з оркестрою, де жюрі часто до виконання вибирає твори українських композиторів. Учні УМІ беруть участь у наших національних імпрезах і розвагових концертах, виконуючи часто українські композиції. Учні-чужинці в УМІ також вивчають нашу музику — чи це не найкращий спосіб, щоб чужинецький світ запізнався з нашою культурою? Багато учнів перейшло до високих музичних шкіл на дальші студії музики і працюють там як професійні музики.

УМІ проіснував 24 роки без будь-якої постійної субстанціяльної фінансової піддержки з боку громади чи американських установ, а учителі УМІ жертвували своїм часом, енергією-зусиллям і грішми, щоби удержати УМІ.

З великим успіхом УМІ проіснував довгі роки, як асоціяція професійних музик-педагогів, на взір американських асоціяцій, зі завданням педагогічним, імпрезовим і видавничим. Та статут УМІ (параграф другий, відділ перший, точка шеста), вказує на те, що УМІ має право організовувати і закладати музичні школи.

Коли взяти під увагу, що багато наших молодих музик, котрі щорічно закінчують високі музичні школи, шукають праці в американських музичних або щілоденних школах, варто застановитися над тим, чи у нас не існує можливість заснувати музично-мистецьку школу з доступом не тільки для українських учнів, але теж для американських дітей, і тим самим дати можливість нашим абсольвентам високих музичних шкіл працювати в українському середовищі і пригорнути їх до нашої спільноти.

Ми маємо на терені Ню Йорку добре зорганізовані школи гри на бандурі, балету і народного танку. Чи не логічно було б злучитися разом і на взір американських шкіл створити Українську Музично-Мистецьку Школу?

Будучи особистим членом Крайової Спілки Громадських Шкіл Музики і Мистецтва, під час триденної Конференції цієї організації мала добру нагоду запізнатися з багатьма директорами музичних шкіл і прислухуватися їхнім нарадам. Багато американських музичних шкіл розвинулося прямо з нічого. Декотрі мали спочатку тільки 20-60 учнів, а нині мають вже понад 500.

Заснування Музично-Мистецької Школи в Ню Йорку могло б також послужити як початок „Культурного Центру", про який від довшого часу на терені СКВУ дискутується.

На мою думку, на таку поважну ціль наша громада охоче склала б свої датки, як і в минулому жертвувала на інші поважні установи, і ми, маючи школу з відповідною управою і адміністративним апаратом, так як американські музичні школи, могли б одержувати запомогу також від різних американських фундацій і корпорацій. Великі корпорації піддержують тепер мистецтво, як колись піддержували спорт.

Передумовою для одержання фондів від фундацій і корпорацій є три важливі точки: 1. Звільнення від податків. 2. Школа мусить уділяти стипендії для бідніших дітей; фонди на стипендії здобуває Батьківський Комітет при школі.

Для успіху музичної школи є передумовою поширення факультетів. Пропоную для здійснення пляну такі точки:

1. Прилучитися до вже існуючих шкіл гри на бандурі, балету і народного танку.
2. Кляси духових інструментів і створення духової оркестри.
3. Курси церковної музики.
4. „Опера воркшап" для вивчення українських опер і оперет.
5. Курси для молодечих ансамблів і їх керівників (для терцетів, квартетів і т. п.).
6. Курси гри на народних інструментах (трембіта, цимбали).
7. Курси гри на гітарі.
8. Історія української музики по-українськи і англійськи.
9. Мистецьке слово і театральна студія.

Поширення факультетів самособою вимагатиме адміністраційного апарату, котрий мусить бути оплачений додатковими фондами, бо оплата за науку ледве ледве покриває оплату учителів. Для розвитку школи потрібно доброї реклями, що також пов'язане з видатками.

Річ ясна, що справою школи, котра повинна служити нашій громаді, а також ширити добре ім'я української музики, мистецтва і культури між американцями — (ми ж хвалимося, що внесли у розвиток американського континенту багато нашого творчого духа) — може постати тільки, коли знайдуться особи, зацікавлені в тому, щоби ми українці залишили в Ню Йорку тривалу пам'ятку наших культурних здобутків.

Американці нас завважують і свідомі нашої присутности у цьому великому місті. На мою думку, вони радо користали б з української музичної школи, бо не всі мешканці довкілля нашого „давн тавну" мають можливість посилати своїх дітей до дальше положених шкіл, а зі школи „сетелмент" не всі хочуть користати.

Перший крок в цьому напрямку вже зроблений, а саме, під час другого засідання малого комітету зформувався ініціятивний гурток „приятелів УМІ" в складі: п. Ю. Ревай — голова; п. В. Бакад — містоголова; п. Луцька — секретарка, п. Серант і п. Ковбаснюк-Шумейко — члени.

Початок в добрих руках. Тож злучімся і попрацюймо всі разом, щоби ми в столиці світу, Ню Йорку, крім наших головних установ, ще мали нашу велику Музично-Мистецьку Школу.

Калина Чічка-Андрієнко
Уповноважена Президією УМІ до підготови Музично-Мистецької Школи в Ню Йорку

КІЛОМЕТРАМИ МАНДРУЮТЬ СЕЛЯНИ ПО ХЛІБ ТА СІЛЬ...

Київ. — До „Радянської України" написав С. Красиленко — інвалід Вітчизняної війни, в якому він описує свою і своїх односельчан журбу: в їхньому селі Гедеримові була донедавна крамниця, де можна було купити товари першої потреби. Але в липні „за вказівкою голови правління Фрунзійської райспоживспілки тов. Ворсуляка її закрито і на дверях повісили великий замок". І як тепер людям, серед яких є чимало старших та інвалідів, мандрувати 12 кілометрів до іншого села, Затишня, щоб закупити хліб та сіль. Правда, сюди приїздить автокрамниця, але ж вона приїздить раз... на два тижні. „А на такий час, зрозуміло, хліба не запасеш" — пише С Красиленко.

Шевченківська Фундація в Канаді досягла 821,822,00 дол.

Вінніпеґ (НФТШ). — Дня 22 вересня відбуто в Вінніпеґу Річне Засідання Шевченківської Фундації, управа якої уконституувалась на рік 1966-77 в такому складі: Дирекція: д-р І. Глинка — президент, д-р Я. Барвінський — заступник президента, Ю. Гвоздулич — секретар-скарбник, і члени: суддя І.Р. Соломон, О. Мельник і Марія Мандзюк. Контрольна Комісія: суддя Марія Вавриков — голова, сенатор П. Юзик — заступник голови, Люба Чайковська — секретар і члени: С. Янковський і А. І. Яремович.

На цьому Річному Засіданні, після переведення основної дискусії, Контрольна Комісія прийняла фінансове звідомлення Дирекції за минулий рік 1975-76, в якому виказано власних фондів $775,998.77, приходів $60,499.59, що дало чистого доходу $50,705.24. По кінець минулого ділового року виплачено субсидій на збереження української мови і культури в Канаді на суму $165,585.82.

За 5 місяців біжучого року від квітня по кінець серпня 1976 прийшло нових датків на суму $45,824.00, що на день 1 вересня 1976 піднесло висоту власних капіталів фундації на $821,822.00. На це зложилися датки від численних жертводавців, серед яких є 2 нові меценати: запис І. Саленґи з Торонта і І. Дудяк з Йорктону, та 11 фундаторів: з Онтаріо — Марія Пугач, А. Вербовецький, М. Середоха і хор „Наша Пісня" з Віндзору, з Манітоби — Н. Бугей, Ю. і Х. Гресько та Е. і С. Ситники, з Квебеку — д-р Р. і О. Олійники і Я. Карпішка, та з Британської Колюмбії — І. Крипякевич та Ю. і А. Феняки.

ЗАМІСТЬ ОБІЦЯНОГО...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

крамницями, де принаймні не мусять вистоювати в чергах.

Вже досить давно московські верховоди кинули клич „наздогнати і перегнати Захід", однак дійсність каже нам те, що промине ще друге півстоліття, а заспокоєння населення продуктами ширшої потреби в „передовій" країні, так як і в минулому півстолітті, буде відставати далеко позаду навіть від того рівня, що ним втішаються західньо - европейські країни, які значно бідніші на природні ресурси в порівнянні із Совєтським Союзом.

Про порівняння і насиченість американського споживача, то й мови не може бути. Не робимо цього твердження з мотивів „антирадянщини", в якій совєтська преса постійно обвинувачує українську вільну пресу. Ми зовсім не є проти того, щоб наші брати і сестри в Україні зажили життям волі і добробуту. На жаль, совєтська система цього дати не може, бо це було б проти економічних закономірностей.

Створено Крайовий Союз Церковних Братств і Сестрицтв в Америці

Філядельфія (Бр. Інф.) — Серед інших мирянських імпрез у Філядельфії відбувся тут в час 41-го Міжнародного Євхаристійного Конгресу 6-го серпня ц. р. перший крайовий з'їзд українських католицьких церковних братств і сестрицтв. З'їзд розпочався Соборною Літургією у Свято-Покровській православній церкві, в приміщеннях якої відбувався з'їзд. Головним служащим був о. протопресвітер Іван Гриньох, а проповідь виголосив о. крилош. Маріян Бутринський.

В з'їзді взяли участь 34 делегати з 38 мандатами та понад 80 гостей, в тому і з-поза Америки. Наради відкрив голова Братства св. Михаїла у Філядельфії, а до президії з'їзду обрано: д-ра Володимира Пушкаря (Філядельфія), Орисю Гарасовську (Чікаго) і ред. Василя Качмаря (Нюварк) як голову і заступників, та на секретарів М. Любинську (Філядельфія) і Мирона Панчука (Чікаго). Про стан братських організацій доповідав д-р Василь Маркусь, що провадив агенди Комісії зв'язку, вибраної на нарадах братств перед двома роками. Він прочитав листа від д-ра Ярослава Кривяка, голови Комісії, який з поважних причин не міг взяти участи у з'їзді. Доповідач підкреслив три головні гасла новітніх братських організацій, що йдуть слідом колишніх славних церковних братств з XV-XVII ст., які відограли видатну ролю у нашому житті. А це — вірність, служба і братерство.

Привіти надіслали: Блаженніший Патріярх Йосиф, Преосвященні Владики Ізидор Борецький й Іван Прашко, Братство Жировицької Богоматері в Римі, Парафіяльна Рада Свято-покровської православної церкви. Усні привіти та слова заохоти до братської співпраці висловили: о. протоієрей І. Гриньох, що також говорив від Богословського Товариства, о. д-р Іван Шевців від Братства і Сестрицтва в Сиднеї (Австралія), о. д-р Іван Дацко від питомців в Інсбруці, д-р Зелений від Українського Патріярхального Об'єднання, ред. Ю. Венгльовський від катедрального Архибратства свв. Петра і Павла в Мельборні, ред. Василь Пасічняк від крайової управи Товариства за патріярхальний устрій, д-р Юліян Колтун від філядельфійського відділу товариства, а інж. Андрій Гарасовський від чікагського відділу.

Відбулася ширша дискусія над станом братств, їх проблемами і труднощами. Ствердження, що деякі наші священики не мають правильної уяви про ролю і характер праці братств, як прицерковних організацій, знову же деякі миряни мають односторонню опінію, мовляв, братство це виключно „закристійні" прислужащі і церковні помічники. Вказано на потребу свідомих священиків поцікавитися вже діючими братствами, тим більше, що устав нашої Помісної Церкви передбачає творення братств і сестрицтв. Дискутанти пригадали (ред. Роман Данилевич) про те, що Слуга Божий Андрей Шептицький вже сімдесят років тому написав два послання про церковні братства і поручав їх організування священикам і мирянам.

В дальшому ході нарад прийнято статут крайового союзу братств і сестрицтв, а також вибрано першу крайову старшину (управу) Союзу. До старшини увійшли; д-р Василь Маркусь — голова, Орися Гарасовська — містоголова і організаторка сестрицтв, Мирон Панчук — секретар і зв'язковий до братств молоді, д-р Ярослав Кривяк — скарбник і д-р Володимир Пушкар — організатор братств. До Провірної комісії вибрано ред. Василя Качмаря, д-р Стефанію Бережницьку і ред. Романа Данилевича. В склад Суду чести ввійшли д-р Володимир Процюк, інж. Євген Фаріон та інж. Йосиф Труш.

На закінчення з'їзду, що відбувався саме в празник свв. Мучеників Бориса і Гліба, в храмі відправлено Соборний Молебень, а проповідь з цієї нагоди виголосив о. д-р Іван Дацко з Риму. Члени Братства Молоді свв. Бориса і Гліба стояли в церкві зі своєю хоругвою. Також деякі інші братства і сестрицтва виступали зі своїми хоругвами.

Після Молебня місцеве сестрицтво св. Анни запросило учасників з'їзду та гостей на зустріч-прийняття з нагоди Братського Дня молодечого Братства свв. Бориса і Гліба. Вечір відкрив Іляріон Мазепа, головний радний парафії св. Архистратига Михаїла в Філядельфії, а програмою керував голова братського союзу В. Маркусь. Насамперед відзначено многолітством Братство свв. Бориса і Гліба та ім'янинників. Виявилося, що це був день народження настоятеля Свято-Михайлівської парафії і йому також відспівано многоліття. Від молоді промовляли: голова Братства в Чікаго Мирон Панчук і голова Братства Молоді в Філядельфії Ліда Райтарівська. З теплим словом привіту виступив отець настоятель православного храму, протоієрей Михайло Борисенко, підкреслюючи близькість долі та єдність обидвох наших віровизнань Української Церкви. З короткими словами виступили ще о. крилош. М. Бутринський, д-р О. Фаріон та В. Пушкар з подякою від господарів.

Хор „Прометей" з Чікаго виконав дві пісні, а місцева артистка сцени Іванна Язичинська дотепно прочитала фейлетон-гумореску на актуальні теми. На закінчення В. Авраменко в асисті п. Кулинича висвітлив фільм про перші відвідини Патріярха Йосифа в Північній Америці в 1968 р. Багатий на програму вечір закінчився у наскрізь приязній і піднесеній атмосфері.

Нема кращого місця, як оселя УНС Союзівка

ГОСТІ З ДЕТРОЙТУ НА СОЮЗІВЦІ

Посередині під пам'ятником сидять члени Комітету, які приготовили поїздку: Марія Честух, Катерина Кобаса, Дора Сеньків, Анна Ганиш і Катерина Хомяк. По лівій стороні сидить секр. 94-го Відділу УНС в Детройті Роман Татарський і головний організатор УНС Степан Гавриш, який вітав гостей від Екзекутивного Комітету.

Кергонксон (с. г.). — В суботу 21-го серпня ц. р. у вечірніх годинах гості Союзівки спокійно приглядалися, коли на Оселю заїхав автобус, а з нього почали виходити старші віком пані і декілька чоловіків та одна молоденька дівчина. одні одних запитували, звідкіля ця група приїхала, але в цей час нові гості спокійно почали спроваджуватися до Ужгороду, декому попав і Київ, а також і Ворохта. Цікавість гостей, які постійно тут перебувають, скоро розвіялися, бо зараз всі про це знали, що то приїхали вакаційники - пенсіонери на цілий тиждень з далекого Детройту. Разом приїхало їх аж 43 особи, в тому, 38 жінок (одна мала дівчина) і 5 чоловіків, як було сказано — для товариства охорони.

Цю поїздку приготовив спеціяльний Комітет, що складався з представниць 23 і 43-го Відділів СУА в Детройті. Головою Комітету була Марія Честух, яка є рівночасно головою 23-го Відділу СУА, а членами були: Катерина Кобаса — голова 43-го Відділу СУА, — Дора Сенків, Анна Ганиш і Катерина Хомяк, яка була координатором Комітету і яка є почесною головою 43-го Відділу СУА.

Подорож через Канаду до Союзівки тривала 14 годин і треба було проїхати 722 милі дороги, щоби побачити клаптик української землі в Америці — побачити Україну, як це одна пані сказала. Слава й честь для групи союзянок з Детройту. Це не їхали молоді, щоби налюбуватися забавою, коли грає „Рушничок", це не їхали спортовці на тенісовий турнір, це їхали старші віком члени УНСоюзу, їхали на вимріяну Союзівку. Скільки у них любови до своїх установ - організацій, то мірилом нехай послужить це, що треба було 14 годин довгої дороги перебути в автобусі, а з цим у них були матеріяльні витрати, а вони — пенсіонери. Багато з них виїхали молодими дівчатами з України, з Лемківщини і як приємно було чути, деякі з них „гварили по своєму". А як приємно було слухати, як вони, сидячи під деревами, мов в Карпатах, співали стародавні українські пісні.

Автор цієї статті, розмовляючи з поодинокими панями, питав, що їм найкраще сподобалося на Союзівці, яке враження на них зробила Оселя, що їм припало до душі, Відповідь все та сама. — Союзівка це справжня Україна, тут пам'ятник Тараса Шевченка, Івана Мазепи, тут чудова дерев'яна церковця - каплиця. А куди не підеш, то все тобі нагадує „старий край", ось Київ, там Львів, Чернівці Ужгород, Ворохта, Полтава, Одеса. Тут молодь співає, говорить і виконує всі мистецькі програми українською мовою, а музиканти „Рушничок" як заграють „Марічки", то й нам старшим приходить охота ще закрутитися.

Миле враження на гостей з Детройту зробив традиційний Гуцульський Вечір, який відбувається в часі сезону кожного четверга біля „Ворохти", де на свіжому повітрі під чудовим зоряним небом, мов десь на полонині, гостей частують кулешею і шашликом. Вся обслуга і виконавці мистецької програми повбирані в традиційні гуцульські строї, а як заспівають гуцульських пісень, то це все нагадує красу дорогої Гуцулії. Найбільша атракція цього вечора приходить тоді, коли управитель Оселі дир. Квас приходить тоді поміж гостями, з'являється в гуцульському строю, наче справжній „ґазда", і, вітаючи гостей, відвідує всі столи. Одна пані з Детройту, як побачила гуцула Кваса, то аж тричі хрестилася, бо думала, що справді Олекса Довбуш із своїми леґінями прийшов погуляти до Дзвінки.

Велике признання і пошана належиться союзянкам із Детройту. Вони мали час на все — на розвагу, на відвідини Гантеру, де оглянули чудову гуцульську церкву, склавши дар для цієї церкви, а Богослужбу для них відправив парох Союзівки. о. Іван Мак. Вони були також учасниками всіх імпрез, які відбуваються на Оселі під час тижня, але прийшов час прощатися із знайомими і Союзівкою, одначе не на довго, лише на один рік. ПРощаючись, союзянки постановили, як лише повернуться до Детройту, знову будуть приготовляти групу, щоби в наступному році приїхати ще раз в Кетскильські гори, бо нема ніде кращого місця як Союзівка, Оселя УНСоюзу.

Дай Боже, щоби ваші задуми сповнилися, Союзянки з Детройту, і щоб Ви всі змогли в найкращому здоров'ї приїхати на Оселю в наступному році. Плян ваш тоді сповниться, якщо знову Комітет займеться приготуваннями, а головно, якщо про це постарається Катерина Хомяк, яка була душею Комітету.

Ірина Купровська – доктор юристики

З приємністю приглядаємось дітям, які на наших очах підростають, а головно звертаємо увагу на їхні здібності в науці та зацікавлення до українського громадського життя. Ірена Купровська початкову парафіяльну і середню школу закінчила в Сиракюзах, Н. Й., де проживають її батьки Степан і Анна Купровські, члени 39-го Від. УНС. Вона рівнож бере участь в пластовому житті і є абсольвенткою Курсів Українознавства ім. Л. Українки, а також навчалась музики на піяно, співу і танців у проф. д-ра Галини Круль і часто брала участь у мистецьких виступах на національних святах нашої громади. Після закінчення середньої школи студіювала в Сиракюзькому Комюніті коледжі й закінчила його дипломом звання Мистецтва. Відтак Ірена продовжувала студії на Сиракюзькому університеті, закінчуючи в Савд Каліфорнійському університеті ступнем бакаляра звання слов'янських мов і літератури.

Ірена Купровська

Завершенням студій Ірени Купровської є Лойоля університет в Лос Анджелесі, де вона одержала науковий ступінь — диплом доктора Юристики. Науковими здобутками д-ра Ірени Купровської радіють з батьками і сестрою Анною їхні приятелі.

І. П.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА, Ч. 13.

Ім'я	Сума	Ім'я	Сума
Я. Дужий, Воррен	$ 15.00	М. Карпинський, Сієтл	2.50
В. Бабчук, Монтерей	10.00	Р. Пелех, Бронкс	2.50
В. Кунинець, Торонто	10.00	В. Реновец, С. Плейнфілд	2.50
М. Ясінська-Мурована, Вілмінґтон	10.00	О. М. Бодлак, Лівінґстон	2.00
Ю. Савдик, Монтреаль	10.00	С. Бурий, Сейлем	2.00
К. Стасюк, Ню Йорк	10.00	В. Вальків, Монтреаль	2.00
М. Мандибур, Вудсайд	5.60	Д. Войтишин, Детройт	2.00
А. Арнольд, Веллі Ста.	5.00	М. Дзядик, Вірджінія Віч	2.00
Б. Барнай, Лорейн	5.00	П. Дуда, Віндсор	2.00
Л. Басараб, Балтимор	5.00	Н. Кальба, Монтреаль	2.00
І. Ванчицька, Філядельфія	5.00	В. Канюка, Чікаґо	2.00
С. Волянський, Рідинґ	5.00	С. Кецик, Глосестер	2.00
М. Гелтслей, Овшенсайд	5.00	Ю. Кобрин, Аркадія	2.00
І. Гута, Трой	5.00	А. Косик, Кенсас Сіті	2.00
Д-р В. Ґалан, Вайнкот	5.00	О. П. Копачівський, Гемілтон	2.00
Д. Геряк, Ансонія	5.00	М. Леськів, Філядельфія	2.00
А. Ґула, Торонто	5.00	Д. Микита, Фінікс	2.00
І. Данилюк, Потакет	5.00	С. Мотрович, Акрон	2.00
Г. Задурович, Детройт	5.00	В. Олексюк, Балтимор	2.00
В. Кендус, Бруклин	5.00	І. Островка, Юніон	2.00
Я. Кравчук, Парма	5.00	М. Свистун, Торонто	2.00
І. Ліщинський, Чікаґо	5.00	М. Соханівський, Едмонтон	2.00
Р. К. Лукчесе, Елмвуд Парк	5.00	Ю. Сохоцький, Монтреаль	2.00
В. Марчук, Ґінсдейл	5.00	П. Холявка, Ютика	2.00
А. Мельниченко, Голливуд	5.00	Т. Чучман, Амстердам	2.00
М. Мельниченко, Ґаттенберґ	5.00	І. Шевчук, Чікаґо	2.00
Я. Музичка, Кентон	5.00	Т. Шпилькин, Монтреаль	2.00
Д-р М. Наболотний, Скокі	5.00	І. Щур, Торонто	2.00
М. Назар, Юніон	5.00	Д-р А. Якимів, Пассайк	2.00
Ю. Наконечний, Філядельфія	5.00	П. Ясінський, Торонто	2.00
Х. Оробець, Торонто	5.00	О. Бережницький, Філядельфія	1.00
П. Палашевський, Гаррісбурґ	5.00	Е. Біленький, Вербенк	1.00
В. Петлюра, Гемілтон	5.00	А. Дикий, Міддл Вілидж	1.00
І. Полутранко, Лондон	5.00	С. Кіт, Монтреаль	1.00
В. і О. Рак, Лонґ Айленд Сіті	5.00	А. Кобаса, Севел	1.00
О. Решітник, Оттава	5.00	О. Колодій, Бруклин	1.00
О. Росляк, Едмонтон	5.00	В. Крутиголова, Монтреаль	1.00
І. Руденський, Парма	5.00	С. Леськів, Детройт	1.00
О. Е. Смаль, Мейплвуд	5.00	Е. Людкевич, Монровія	1.00
М. Солодуха, Монтреаль	5.00	О. Монастирський, Балтимор	1.00
Ф. Ткаченко, Наяґара Фоллс	5.00	М Нечет, Санта Барбара	1.00
В. Хома, Вікон	5.00	В. Пакуляк, Міннеаполіс	1.00
М. Шпонтак, Ляшін	5.00	В. Питльований, Сейнт Джанс	1.00
М. Яремчук, Аллентавн	5.00	Й. Сквирський, Монтреаль	1.00
І. Безручко, Бруклин	3.10	І. Сквіртнянський, Вудгейвен	1,00
П. Лавринюк, Сієтл	3.10	М. Стельмащук, Балтимор	1.00
В. Гамкало, Віндсор	3.00	М. Топольниський, Стетлер	1.00
Е. Мельниченко, Монтреаль	3.00	Б. Хованець, Парма	1.00
А. Пашковська, Байон	3.00	В. Яримович, Кергонксон	1.00
Б. Ухач, Детройт	3.00	Г. Паранчук, Ляшін	0.80

В ДЕСЯТУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Невіджалуваного
МУЖА, БАТЬКА І БРАТА

о. ЮЛІЯНА ОСТОЯ-СЛОНСЬКОГО

бувшого пароха Модрич в Україні і довголітнього душпастиря при церкві св. о. Миколая у Філядельфії, Па. буде відслужена

в Римі, 3-го жовтня 1976 р.
Заупокійна Свята Літургія

Про молитви за спокій душі Покійного просять:
МАРІЯ, дружина
ДАРІЯ, дочка
ІРИНА і МИРОСЛАВ ЗАВИЦЬКІ, дочка і зять
ВОЛОДИМИР, ЙОСИФ і ІВАН, брати

В ТРИНАДЦЯТУ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
яка припадає
30-го ВЕРЕСНЯ 1976 Р.
нашого Найдорожчого і Незабутнього
ТАТУСЯ і ДІДУСЯ
бл. п.

ФЕДОРА ГАЛУЩЕНКА

Хай Йому земля Вашінґтона буде легкою,
а пам'ять про Нього буде завжди з нами.

РОДИНА

Замість квітів на свіжу могилу

сл. п. д-р Ядвиги Бачинської

Мами юнака пластуна Андрія і дружини члена Управи Пластприяту інж. Олега, зложили на пресовий фонд „Юнака":

Пластова Станиця — Джерзі Сіті $25.00
Пластприят — Джерзі Сіті 25.00

По 10.00 дол. — Х. і Ю. Ференцевич, Н. і М. Ковбаснюк, О. Литвинка, Н. і В. Сохан.

По 5.00 дол. — Г. і В. Білик, Л. і Л. Білик, Д. і С. Кравченюк, Л. і С. Ладалай, П. і М. Пилипчак, Г. і М. Романів, А. і П. Роїк, О. Сохан, К. Стецюк, А. Цішик, Ю. і М. Чуйко, М. і І. Шевчук, С. і Т. Штомпіль, О. Янчук, проф. І. Нишка — 2.00 дол., О. Калиновський — 1.00 дол.

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Друзями і Знайомими, що наша Найдорожча МАТИ, БАБУНЯ і ПРАБАБУНЯ

СОФІЯ З МАЦІЛИНСЬКИХ ВОРОБКЕВИЧ

відійшла у Вічність у Рідному Краю, дня 13-го вересня 1976 року на 92-му році свого трудолюбивого, повного тяжких переживань життя.
Просимо про молитви за спокій її Душі, опечалені в горю —

СИНИ з ДРУЖИНАМИ, ВНУКИ, ПРАВНУКИ,
БЛИЖЧА і ДАЛЬША РОДИНА

ЗАУПОКІЙНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ була відправлена в церкві НЕПОРОЧНОГО ЗАЧАТТЯ в ГЕМТРЕМКУ (Детройт), в суботу, 25 вересня 1976 р. о год. 8:30 рано.

Храмове свято в Мейплвуді

День Вознесенія Господнього — це великий день в історії Свято-Вознесенської парафії Мейплвуду, Н. Дж. тому, що це Храмовий Празник Свято-Вознесенської церкви , це — день першої річниці посвячення побудови нової церкви і тому, що в цей день, за рішенням церковного уряду, ми відзначаємо і вшановуємо одного з найбільших достойників, який своїми щедрими пожертвами, працею, лікарською допомогою і ін. прислужився нашій громаді — доктора Миколу Дідова.

Тож в неділю, 6-го червня ц. р., протопресвітер о. П. Фалько з церкви св. Андрія Первозваного в Бавнд Бруку, Н. Дж., і настоятель місцевої церкви св. Вознесення о. І. Наконечний відправили Божественну Літургію, в якій рівнож взяли участь: протодиякон М. Чалий, солістка нашої церкви Раїса Дідов Волуйчик, церковний хор під диригуванням П. Шкварка та 8 вівтарних хлопчиків.

Проповіді виголосили: поукраїнськи о. протопресвітер П. Фалько, англійською мовою о. І. Наконечний.

По Службі Божій в церковній залі відбувся обід. На обіді були священики зі сусідніх парафій, парафіяни та багато гостей з парафії церкви св. Тройці в Ірвінгтоні, Н. Дж., які масово прибули зі своїм настоятелем церкви о. д-ром Юрієм Шумовським та головою парафіяльного уряду Б. Процюком. Були семінаристи з духовної семінарії в Бавнд Бруку, представники організацій тощо. Церковна заля була заповнена вщерть.

До почесного столу засіли: протопресвітер о. П. Фалько, прот. д-р Ю. Шумовський, о. декан Б. Желехівський з Трентону, о. П. Мелех з Картарету, настоятель церкви Св. Вознесення о. І. Наконечний і їхні дружини, доктор Микола Дідов з дружиною, протодиякон М. Чалий.

Голова парафіяльного уряду, який і виконував функції господаря бенкету, а інж. Леонід Гусак, привітавши духовенство та гостей, зокрема привітав д-ра Миколу Дідова з дружиною, при цьому підкреслюючи його великі заслуги перед громадою.

Святочний обід розпочався молитвою, що її прочитав протопресвітер П. Фалько.

В час обіду були привітання і побажання, як до проводу церкви і всієї парафії, так і до доктора М. Дідова, якого вшановано. Тут же голова парафіяльного уряду Л. Гусак вручив докторові М. Дідову Благословенну Грамоту від Владики Митрополита Мстислава, а настоятель церкви о. І. Наконечний вручив пропам'ятну плиту, спеціяльно вирізьблену — від церкви Св. Вознесення Мейплвуду. Поет М. Щербак прочитав вірш, спеціяльно присвячений д-рові Дідову, а поет М. Матула зачитав відповідне привітання. Виступали ще голова парафіяльного уряду церкви Св. Тройці Ірвінгтону В. Процюк та інші.

У мистецькій частині взяли участь: Танцювальна Школа при Св. Вознесенській церкві під керівництвом балетмайстера В. Юрченюка, оперова солістка — член нашої парафії Раїса Дідов-Валуйчик, дочка нашого ювілята д-ра М. Дідова, оперовий співак протодиякон М. Чалий та інші. При піяно був І. Череута.

На заклик голови парафіяльного уряду про потребу складання пожертв на сплачення мортгеджу за новозбудовану церкву парафіяни і гості щедро відгукнулись і склали на цю ціль понад 4-ри тисячі долярів. При цьому слід відмітити, що Клюб молодих людей, що існує при громаді під головуванням Д. Гулака та активно працює в ній, влаштував виграшу і прибуток від неї в сумі 2,000 дол. склав цього дня на потреби церкви. Діти з Недільної Школи, зібравши між собою 55 дол. 13 цент., передали їх парафіяльному проводові. Слово від них мав учень цієї школи Ан. Кучинський. Слово від танцювальної школи сказала учениця Г. Почтар.

Від церкви Св. Вознесення промовляв її настоятель о. І. Наконечний, який окресливши доктора М. Дідова як одного з найбільш жертвенних парафіян нашої громади саме в час труднощів, коли будувалася нова церква, сердечно подякував йому за всі добрі діла, які він приніс для нашої громади, як в матеріяльній допомозі, так і в медичній опіці над хворими парафіянами, які сердечно виявили якраз сьогодні свої щирі похвали і побажання спонтаним вставанням і відспіванням йому многоліттєвія.

Доктор М. Дідов із зворушенням сердечно подякував проводові церкви та її настоятелю о. І. Наконечному за прояви глибокої пошани до нього і родини та всім учасникам у приготуванні такої милої несподіванки, якої він ніколи не забуде, та склав на руки голови уряду чек на потреби церкви в сумі 250 дол.

Вставанням з місць і могутніми голосами всієї залі ще раз було проспівано в честь доктора М. Дідова „Многая Літа". На закінчення о. декан Б. Желехівський відчитав молитву.

К. Степовий

СПРАВА УКРАЇНСЬКИХ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

свобода особистого порушування поза кордони даної країни, вільна виміна інформаціями тощо. Вона стверджує, що Захід промовчує топтання тих прав Совєтським Союзом, щоб не пошкодити мирним стосункам. Але ж СССР постійно топче ці права і то не тільки ті, що записані в його власній конституції. Людські права є також гарантовані конституцією Української ССР. Проте, ці права постійно топчуться, про що стверджує також документація Міжнародної Амнестії з Лондону, де фігурують імена в'язнів, які є в петиції. Пані Вальц заявила, що вона писала до совєтської амбасади в Німеччині і до першого секретаря компартії України в справі звільнення Ірини Стасів-Калинець, але відповіді ніякої не одержала.

Пані Вальц перестерігає членів Европейського Парляменту перед новим наступом совєтської дипломатії з наміром затіснення співпраці між Сходом і Заходом, а тим часом зі свого боку не робить найменшого кроку для здійснення попередніх зобов'язань. Тому радить не йти на ніякі договорення поки не будуть здійснені передумови для тісі співпраці, що є застережені Гельсінкським договором. Вона звертається з рішучим апелем до міністрів закордонних справ країн Европейської Спільноти, щоб використати ситуацію і добитися людського трактування політв'язнів в СССР та сателітних країнах... „бо ті особи потребують безпроволочно нашої допомоги, а ми не сміємо мовчати на цю несправедливість" — закінчила своє слово пані Вальц, під тривалі оплески присутніх.

У відповідь пані Вальц, президент Европейської Ради М. Торн заявив, що Гельсінкська конференція не розв'язала проблеми людських прав, а підписаний там договір не має сили міжнародного закону. Тому заходи Европейської Ради в справі звільнення політв'язнів в СССР були тільки дипломатичного порядку при різних нагодах. Він особисто є прихильником тихої, але послідовної дипломатичної акції, а не голосних протестів, які — на його погляд — нічого не розв'язують.

Голос в дискусії забирали ще численні парляментаристи, як француз Брежежер, англійці: лорд Гледвайн, лорд Бетель, Стюард, лорд Ардвік і Дайкс. Вони говорили про надмірне зброєння СССР і про недотримання різних домовлень СССР в минулому, а зокрема про переслідування жидів.

Українське питання підніс ще раз голляндець Вандевілле від групи християнських демократів. Він повністю підтримав групу пані Вальц, коли йдеться про вимогу допомогти українським політв'язням. Він вимагав, щоб імена Мороза, Чорновола, Світличного, Шухевича, Караванського й інших, що їх подає петиція, проголосити ще раз перед асамблеєю і домагатися їх звільнення, бо „нам не вільно мовчати, коли до нас пробивається голос тривоги від українських інтелектуалістів. Ми очікуємо від Европейської Ради, що вона поробить конкретні заходи для оборони прав українських політв'язнів і захистить їх на майбутнє" — закінчив під оплески асамблеї промовець.

Ці важливі дебати відбулися 12 травня 1976 р. і були опубліковані пізніше в анексі „Офіційного Журнала Европейської Спільноти" ч. 203, травень 1976 р., стор. 160-169.

Д-р Богдан Винар очолив...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

КА в ЗСА. Порядок нарад Загальних Зборів прийнято без змін.

На пропозицію проф. Степана Орищина Загальними Зборами проводила Президія в складі членів Ініціятивної Групи. Загальні Збори вибрали дві комісії, верифікаційну і номінаційну. До Верифікаційної комісії вибрано Ярослава Стецюка, Осипа Мотника та Степана Коцюбу. Завданням цієї комісії було усталити число членів та представників організацій, управнених до голосування.

До Номінаційної комісії вибрано Любомира Колтунюка, Івана Костюка та Івана Венжівського. По довшій перерві комісія ця предложила список кандидатів до Управи, Контрольної комісії та Громадського суду.

До Управи: голова Богдан Винар, заст. голови Роман Бозьо, секретар Роман Пиріг, англомовний секретар Марія Кметюк, касир Ярослав Стецюк, члени Богдан Фіглюс і Любомир Колтунюк. До Контрольної комісії: Іван Костюк, Осип Мотник, Настуня Кметюк. До Громадського суду: Степан Орищин, Сергій Кротюк, Андрій Івашко.

Запропонований склад керівних органів Відділу УККА вибрано одноголосно. Делегатом на Конгрес УККА вибрано голову Відділу.

По виборі Управи деякі члени забирали голос. Між ними Іван Стебельський підкреслив, що найважливішим завданням проводу Відділу УККА буде з'єднати громаду міста Денверу.

Новообраний голова подякував за вибір і довір'я та заявив, що буде інформувати громаду про працю Відділу.

КОРАЛЕВІ РИФИ НА ПОДІЛЛІ

Київ. — „Молодь України" подає, що у південносхідній частині Поділля є невисокі вапнякові пасма — це товтри, залишки колишнього бар'єрного коралевого рифу та коралевих островів теплого тропічного моря. Коли придивитись ближче, можна побачити, що вони складаються із скам'янілих коралів, у яких де-не-де заплутались водорослі і мушлі морських молюсків. Сьогодні в колишніх лягунах розкинулись подільські села.

Вшанування письменниці

Недавно надруковано в нашій пресі вістку про появу ще одного твору Марії Струтинської. Це збір її писань із різних часів п.н. „Далеке зблизька". Це — немов завершення її літературного шляху. Хоч воно не виключає дальшої творчости письменниці і появи ще одного чи більше творів, все ж таки ця книжка включає в собі багато з елементів її творчости у найкращому їхньому звучанні.

„Далеке зблизька" подає ряд оповідань з автобіографічним підложжям. Це літературна картина „Молодий сад", дитячі рефлексії „Я — найменша" і „Бережани". Протиставленням до цієї літературної праці є „Щоденник із рр. 1941-48", написаний вже з журналістичним нервом. Бо в суті справи Марія Струтинська — журналістка. Це виявилось не тільки в редагуванні популярного місячника Союзу Українок у Львові п.н. „Українка" (1937-39), як пізніше у видаванні цінного журналу „Наші Дні" (1942-44), що відбивав у собі всі тенденції того переломового часу. Та ці журналістичні заслуги не зменшують лідературного дорібку письменниці. Писати вона почала вже в зрілому віці. Її новелі й оповідання появились у львівському журналі „Назустріч" й виданню відповідної збірки перешкодила війна. Але згодом виринула в неї думка більшого твору, що охоплював би події воєнного часу. Цей бурхливий хід, як він відбився у світогляді молодої жінки, зображений у повісті „Буря над Львовом". Книжка появилась уже на еміграції. Низка оповідань із темами воєнного часу і великої мандрівки зібрана у збірці „Помилка доктора Варецького". М. Струтинська пробувала своїх сил і в сценічних картинах. Одна з них „Американка" появилася друком і її виставлено в кількох драматичних гуртках. Це образок із життя теперішньої молоді. Друга сценічна картина „Який чистий сніг" — це психологічний образок із сучасного подружнього життя. Він ще не перейшов через сценічні підмостки, але напевне витримав би ту пробу в руках здібного режисера.

А тепер появилось „Далеке зблизька", що включає — окрім уже згаданих угорі творів — розділ „Зустрічі і люди". Це короткі сильветки замітних людей, що їх зустрічала письменниця на своєму життьовому шляху. Це є ще один жанр — на межі літератури і журналістики, — що ним вона майстерно володіє.

Це все спонукало любителів нашої літератури віддати нашій письменниці належну пошану. Гурток Книголюбів при Окружній Управі Союзу Українок Америки і 20-ий Відділ СУА заплянував на 26-го вересня ц.р. Авторський вечір. Це відбудеться у Філядельфії, де письменниця проживає, у Домі СУА о год. 4-й по полудні. Доповідь про літературну творчість Марії Струтинської виголосить визначний літературний критик д-р Григор Лужницький. Уривки з її творів прочитають наші студенти, а молодий талановитий бандурист Марко Бандера відограє на бандурі кілька пісень. В такий спосіб шанувальники її таланту зможуть висловити признання і подив нашій письменниці-сеньйорці.

Л.Б.

Заповідають Дні Української Школи в Чікаґо

Чікаґо (ЛуК-а) — В Метрополітальному Чікаґо в днях 2-го й 3-го жовтня ц. р. відбудуться „Дні Української Школи", які проходитимуть під благословенням Владик наших Церков — Преосвященного Ярослава Ґабра, Преосвященного Костянтина Баґана і Достойного Пастора Олекси Гарбузюка. Метою цих днів є дати нагоду всій українській молоді шкільного віку, її батькам та учителям українських шкіл разом зустрінутися в рямках заплянованих відповідних програм, подуманих для різних віком груп.

Заплановані „Дні Української Школи" мають ще додаткову мету, а це — винести справу українського шкільництва на громадський форум, щоб зацікавити справою української школи ширший загал української спільноти в Метрополітальному Чікаґо. З тією метою появилася відповідна летючка Відділу УККА в Чікаґо та Ради Українського Шкільництва при Відділі, як також коментарі в радіопрограмах.

В зв'язку з „Днями Української Школи" під українськими церквами буде переведена збірка на Рідношкільний Фонд

Людина рідкісного фаху

Напередодні Свята Праці 2-го вересня ц. р. до редакційних приміщень загостив Юрій Кравець, людина направду рідкісного ремесла, яка не має широкого приміщення в ЗСА. Він працює уже 9 років римарем у кінному відділі нюйоркської поліції, який розпоряджає 90-ма кіньми. „А все таки хоч це рідкісний фах, — розповідає Ю. Кравець, — але конечно потрібний і без мене не можуть обходитися, бо я у цьому відділі єдиний фахівець, який не тільки виконує роботу ,але робить також замовлення і спроваджує потрібний товар з Европи. Попри виконування моєї функції, — продовжує розповідати гість, — я ще займаюся поширюванням правди про Україну серед поліцистів і здається посеред великого гурту моїх знайомих поліцистів немає багато таких, які не знали б, у якому становищі знаходиться Україна і за що вона змагається". Крім того усі знають, що я українець з козацького роду, бо й вони почали називати себе — „козаками". Дійсно — справжнє амбасадорство. Хоча може й не фахово ведене, але як конечно потрібне. При тому насувається думка: Як багато краще виглядала б наша справа, якщо б ми усі, у варстатах нашої праці, займалися цією „малою", як висловлюється гість, політикою. Прикмети національної свідомости, чесности і працьовитости якими відзначається Ю. Кравець, були також причиною корисної зміни у відносинах між ним і поліцистами, серед яких він користується загальною пошаною і які його уважають своїм членом. Юрій Кравець належить до парафії св. Юра в Ню Йорку, є членом „Самопомочі" і членом УНС у 194-му Відділі.

„Удосконалення не потребують", але шахи...

Київ. — У київському журналі „Україна" надруковано вістку „Удосконалення не потребують". У вістці написано, що ще тому шість століть середньоазійський завойовник Тімур забажав ускладнити шахи, влаштовуючи поєдинки на 110-клітковій шахівниці, де з кожного боку, окрім звичайних фігур, були також генерал, жирафа, верблюд, військова машина і лицар. Опісля подібних спроб було багато. Ще й сьогодні вигадують різні спроби, щоб увести щось нового в гру в шахи. Наприклад, гра під назвою „Шахи з конем у кишені". Гра полягає в цьому, що напротязі партії кожен партнер має право на будь - якому ході (але без шаху) ввести в бій досі схованого коня... В бразилійському місті Белу-Орізонте — відомий „кріґшпіль" — це військова гра: партнери сидять за різними шахівницями, не знаючи ходів - відповідей суперника. За третьою сидить суддя, грачі повідомляють його про свої ходи, а він фіксує становище, що складається, та інформує, яку фігуру „вбито". „Хоч усі ті спроби не дістають поширення, вони певною мірою прислужуються звичайним шахам, бо ще раз доводять: важко вигадати щось краще" — пише журнал „Україна".

Український Народний Союз

ПРОГОЛОШУЄ

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ

В СОЮЗОВИХ ОКРУГАХ АМЕРИКИ И КАНАДИ ДЛЯ ЗАПОЧАТКУВАННЯ

ОСІННЬОЇ КАМПАНІЇ 1976 РОКУ

ОСІННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНА КАМПАНІЯ, ЯКА ЗАЧАЛАСЬ У ВЕРЕСНІ І ТРИВАТИМЕ ДО КІНЦЯ ГРУДНЯ 1976 РОКУ, БУДЕ ПРОХОДИТИ ПІД КЛИЧЕМ:

1. **Придбати до кінця року 3,000 членів, забезпечених на суму $6 міл.**
2. **Подбати, щоб усі Відділи, а тим самим і Округи виконали свої річні квоти призначені їм Організаційним Відділом.**
3. **Подбати, щоб у році світлих ювілеїв — 200-ліття Американської Незалежности і 100ліття Поселення Українців в Америці, ВСІ відділові урядовці, а також і члени Головного Уряду включилися в організаційну кампанію.**

ПЛЯН ОРГАНІЗАЦІЙНИХ НАРАД І СЕКРЕТАРСЬКИХ КУРСІВ В ОКРУГАХ:

Дата нарад	Місцевість і місце нарад	Передбачені промовці
СУБОТА, 2-го ЖОВТНЯ СЕКРЕТАРСЬКИЙ КУРС	ДЕТРОЙТ Заля Укр. Народного Дому при 4655 Мартин вул. Початок курсу — 11:00 рано Початок нарад — 5:30 веч.	Володимир Сохан Степан Гавриш Евген Репета
СУБОТА, 2-го ЖОВТНЯ	ВІЛКС БЕРРІ — СКРЕНТОН Заля УКЦеркви св. Петра і Павла 611 Н. Рівер вул., Вілкс Беррі Початок год. 6-та веч.	Марія Душник
НЕДІЛЯ, 3-го ЖОВТНЯ	ФІЛЯДЕЛЬФІЯ Заля Дому УНСоюзу при 5004 Н. Олд Йорк Рд. Початок год. 2-га по пол.	Володимир Сохан Богдан Гнатюк Іван Скальчук Іван Одежинський
НЕДІЛЯ, 3-го ЖОВТНЯ	БАЛТИМОР Заля „Самопомочі" 239 Савт Бродвей, Балтимор, Мд. Початок год. 3-тя по пол.	Іван Флис Мирон Куропась Евген Іванців
НЕДІЛЯ, 3-го ЖОВТНЯ	ШАМОКІН В залі „Наталія Мотель" Р. Д. 2, Лігайтон, Па. Початок год. 2:30 по пол.	Марія Душник
НЕДІЛЯ, 3-го ЖОВТНЯ	ТРОЙ Заля „Українського Клюбу" Медов вул., Коговз, Н. Й. Початок год. 3-тя по пол.	Володимир Запаранюк Василь Оріховський

ТАРЗАН, Ч. 7508. Тарзан і Джейн готові допомогти

Мамбуси побили мене і перестерегли, що на наступний раз не перестануть, аж поки я не зможу буду ходити . . . і тоді відійшли . . .

Я якось добився сюди і тоді зомлів . . .

Мій пес, Леді, правдоподібно старалася покликати когось на допомогу, коли ви знайшли її в пастці!

Ну, отче Йосип, ми прибули сюди . . . і хочемо вам допомогти! Я зварю зупу.

Тоді продовжуватимемо розмову . . . Ваша діяльність надто важлива, щоб ви марно згинули!